

نگارخانه

حقیقی: با رخدادهایی در جهان معاصر روبه‌رو هستیم که نمی‌شود در زندگی مانباشد

● گروه هنر: نشست خبری یازدهمین جشنواره هنرهای تجسمی فجر در موزه هنرهای معاصر تهران، سه‌شنبه، ۲۹ آبان، برگزار شد. هادی مظفری، مدیرکل مرکز هنرهای تجسمی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و رئیس شورای سیاست‌گذاری یازدهمین جشنواره هنرهای تجسمی فجر گفت: «از مدتی قبل نشست‌های زیادی با انجمن‌های هنری، استادان و صاحب‌نظران برگزار کردیم و نقطه‌نظرات آنها را شنیدیم. با مدیران دوره‌های قبل هم گفت‌وگو کردیم. برایند این نشست‌ها این بود که جشنواره نیازهایی دارد. حلقه جشنواره باید بزرگ‌تر می‌شد؛ چه شورای سیاست‌گذاری و چه هیئت داوران و چه هنرمندان باید مشکلاتشان رفع می‌شد». او ادامه داد: «ساختار جشنواره قبلا به نوعی شورای سیاست‌گذاری نداشت. آیین‌نامه تغییر کرد و ساختار آن مانند دیگر جشنواره‌های فجر به شورای سیاست‌گذاری رسید و فرایند انتخاب دبیر تغییر کرد. تلاش کردیم در این شورا هر هنر، نماینده‌ای داشته باشد. تفاوتی که این جشنواره با دوره‌های گذشته دارد، حضور پررنگ‌تر گالری‌هاست. در سال‌های گذشته بعضا حضور افتخاری آنها را داشتیم، اما الان در مسیر جشنواره حضور دارند». او در بخش دیگری از صحبت‌هایش گفت: «ندارک ویژه‌ای برای جشن ۴۰ سالگی انقلاب دیده شده که بخشی از آن مرتبط با بخش پژوهشی است. از سویی پلاک ۴۰ نمایشگاه هنرهای تجسمی انقلاب، عکاسی

انقلاب، هنر معاصر ایران با حضور هنرمندان طراز اول معاصر برگزار می‌شود. از بین آثار گنجینه موزه هنرهای معاصر، نه اصل اثر تعدادی از کارها به ۴۰ شهر ارسال خواهد شد. از هنرمندان انقلاب و دفاع مقدس نیز تجلیل خواهد شد». او افزود: «دو میلیارد و صد میلیون تومان اعتبار مصوب این رویداد است، اما با تغییراتی که در قیمت‌ها داشتیم پیش‌بینی ما این است که تا سقف دو میلیارد و ۵۰۰ میلیون تومان اعتبار اجرایی شود. همچنین اسمال نزدیک هشت مرکز هنری در تهران و بیش از ۵۰ مرکز در استان‌های دیگر این رویداد را دنبال خواهند کرد».

او تاکید کرد: «در چرخه هنرهای تجسمی هنرمند و مردم و گالری را باید دخیل بدانیم و هرکدام از بخش‌ها را جدا کنیم. این چرخه چیزی کم دارد. نگاه ما این است که حضور گالری‌ها در این بخش به مردمی‌ترکردن هنرهای تجسمی کمک خواهد کرد. در حراج‌ها، کلکسیونرها و واسطه‌های هنری برای اینکه ارزش اثر هنری در چند دست گردش حضور دارند، اما ما در اینجا به دنبال مردمی‌ترکردن هنرهای تجسمی هستیم. بخش بین‌الملل را از جشنواره حذف کردیم، چون اعتقاد داشتیم ضروریاتی دارد که اگر نتوانیم آنها را فراهم کنیم یک‌کشیدن این عنوان مؤثر نیست. باید در نوع جایزه قواعد بین‌المللی را رعایت کنیم. بااین‌حال چشم‌انداز بین‌المللی جزء برنامه‌های سال‌های آینده ماست».

ابراهیم حقیقی، دبیر یازدهمین جشنواره هنرهای تجسمی فجر، نیز در بخش دیگری از این نشست گفت: «ما با رخدادهایی در جهان معاصر روبه‌رو هستیم که نمی‌شود دیگر در زندگی ما نباشند. تا هفت دوره هنرها تفکیک شده بودند، اما از دوره هشتم، گروهی سنجیده می‌شدند. اثری که بزرگ‌تر بود بیشتر جلب توجه می‌کرد. ما به این رسیدیم که ۱۰ رشته را با دبیران مستقل همان حرفه و داوران همان رشته تفکیک کنیم. به‌جز هنر مدرن که چند بخش خواهد داشت، بخش کینورتوری هم خواهیم داشت که نمایشگاه‌های ویژه‌ای تدارک ببینند». او افزود: «اعتقاد داریم جشنواره مکانی است که هنرمندان جوان و گمنام شهرستانی می‌توانند در آن خودنمایی کنند. جشنواره وظیفه‌ای جز این ندارد که این کشف‌ها را انجام دهد و آنها را ارائه کند. نثریه‌های ما اندک و در حد دو نشریه معتبر هستند و به همین دلیل نقد هنرهای تجسمی هم کم داریم. از ظرفیت سالن نمایش خانه هنرمندان استفاده می‌کنیم و فیلم‌های مستند حوزه تجسمی را با نقد و بررسی و حضور فیلم‌ساز نمایش می‌دهیم. همچنین فیلم‌های سینمایی که درباره هنرمندان ساخته شده به نمایش درمی‌آیند». محسن سلیمانی، دبیر اجرایی یازدهمین جشنواره هنرهای تجسمی فجر هم گفت: «هنرهای تجسمی، دبیری است و نیاز دارد وقت بیشتری برای آن بگذاریم. باید مردم را با فرهنگ تجسمی آشنا کنیم و به همین دلیل زمان جشنواره را افزایش دادیم. از پنج بهمن تا ۱۵ اسفند جشنواره برگزار خواهد شد. ۴۰ روز زمان برنامه است که نمادی برای چهلمین سال پیروزی انقلاب اسلامی است. مکان نمایش آثار را افزایش دادیم. مؤسسه صبا، موزه امام علی(ع) و دانشگاه‌های دارای رشته هنر و باغ‌موزه قصر از جمله مکان‌های نمایش آثار است. نشان ۴۰ سالگی انقلاب توسط صداقت جباری کشیده شده و در همه جشنواره‌های فجر حضور دارد».

گفت‌وگو با داریوش مؤدبیان، کارگردان نمایش «دهشت و نکبت رایش سوم»

هفت تابلو از طنز تلخ تاریخی «دهشت و نکبت رایش سوم»، نوشته برتولت برشت، با ترجمه و کارگردانی داریوش مؤدبیان، از ۳۰ آبان تا ۳۰ آذر ۹۷، در خانه‌موزه استاد انتظامی (قبطریه) اجرا می‌شود.

بازیگران: علی دشتی، سعید پارسا، علیرضا اخوان، نگار نیکنامی، هسنی رزازچیان، محمد سلطانی، آراین صفایی، سحر اسکندری، هومن صفایی و داریوش مؤدبیان

طراح لباس: مهرانز عباسی، ساخت دکور: سعید عسکری، نور: سارا ابراهیمی، پخش صدا: بامداد تهمن و طراح پوستر: مجید تولکی.

مدت نمایش: ۷۵ دقیقه

❧ می‌خواهیم بدانیم که نوع نگاهتان به اجرای «دهشت و نکبت رایش سوم»، از آثار برجسته برتولت برشت چگونه است؟

من از میان ۲۴ تابلوی این متن فقط هفت متن را بنابر سلیقه و ضرورت اجرایم انتخاب کرده‌ام. البته همه این تابلوها را به طور کامل اجرا نکرده‌اند، چون بیش از شش ساعت زمان می‌برد و ما بنابر اینکه عدد ۷ می‌تواند برای مثال هفت گناه کبیره باشد، اجرایمان دارای هفت مرحله است و ما بنابر متن برشت تابلوی اول و آخرش را همچنان در اجرایمان داریم که به نام اتحاد ملی و رفراנדوم خواهند بود. ما همچنین شعرهای آغازین هر یک از تابلوها را حفظ کرده‌ایم که موضوعش به کنشار در جامعه برمی‌گردد؛ زمانی که حکومت به چنگ دیکتاتور می‌افتد و اینکه برایمان اتحاد ملی معنا می‌شود. من خودم این متن را ترجمه کرده و بارها با بچه‌های گروهم آنها را خوانده‌ام و بنابر سلیقه‌ام این هفت تابلو را آماده برای اجرا کرده‌ایم. سعی ما این بوده که به تئاتر برشت نزدیک شویم.

❧ در ایران در این پنجاه‌وچندسال خیلی‌ها متون برشت را کار کرده‌اند. چقدر این اجراها واقعا برشتی بوده و چقدر دچار سو،تفاهت‌ه‌ند؟

نظام تئاتر برشت، نظام منسجم و دقیقی است، برای اینکه خیلی‌ها سعی کرده‌اند تئاتر روایی کار کنند، اما با آنکه تئاترشان هم روایی شده، اما برشتی نبوده است، چون نتوانسته‌اند عین همان نظام برشت کار کنند و سوی دیگری رفته‌اند و کارشان طور دیگری شده است و این به سلیقه و شرایط کارگردان هم برمی‌گردد که چقدر بتواند چارچوب تئاتر روایی و تئاتر برشتی را رعایت کند. من بنابر شناخت خودم به سراغ برشت رفته‌ام و تاکنون چندبار در ترجمه و اجرا به سراغ متن‌های کوتاه‌شان رفته و جرئت نکرده‌ام بیشتر از این‌ کار ی کنم. ما الان هم در یک کارگاه با حضور این هنرجویان همه

متن‌های برشت را خوانده و برخی از فیلم‌های اجراهای او را دیده‌ایم و همه اینها باعث شده که در یک برنامه منظم بتوانیم به سراغ این تابلوها برویم. جالب اینکه این تابلوها از هم مجزا هستند و هرکدام به‌لحاظ داستانی هم مستقلند و هرکدام یک موقعیت مستقل دارند و هرکدام از اینها یک موقعیت اجتماعی هستند که تاریخی هم خواهند بود.

❧ چرا تاریخی؟

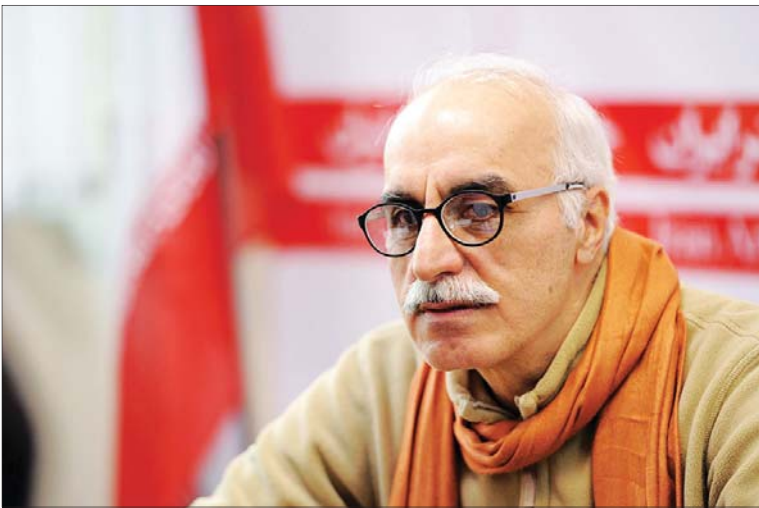
برشت این متن‌ها را بر اساس تجربه واقعی افراد مختلف در سال‌های ۳۴ تا ۳۸ نوشته است که بنابر گزارش‌های رسیده، این روایت‌ها در کنار هم قرار گرفته تا دنیای پیش از جنگ جهانی دوم و سرگرفتن دولت هیتلر را بررسی کند. حتی برخی از زندان برایش گزارش فرستاده بودند و بنابراین اینها مرتبط با دوره تاریخی در قرن بیستم می‌شود. هر تابلو عنوانی دارد و اینها بنابر دستور صحنه برشت در هنگام اجرا مطرح می‌شوند؛ مثلا بازیگر می‌گوید که چه تابلویی است یا به صورت اسلاید پخش خواهد شد. ما در کنار صحنه یک راوی داریم که شعر اول نمایش را می‌خواند و او می‌گوید که هر تابلو در کدام زمان و مکان اتفاق می‌افتد؛ برای مثال در یک کارخانه یا فلان شهر... و علاوه‌بر سرود نخستین رژه ارتش آلمان را می‌شنویم و با آنکه جنگ تمام شده، اما می‌بینیم که آلمان در آن جنگ چه سرنوشتی پیدا کرده است. در ضمن صدای پای ارتش آلمان خسته است و بازیگران در کنار صحنه این رژه را انجام خواهند داد. بازیگران هم با نزدیک و دورشدن به صحنه این صداها را تولید می‌کنند و آنها با جابه‌جاکردن لته‌ها خودشان جابه‌جایی مکان‌ها را در هر تابلو نشان می‌دهند.

هنر

گفت‌وگو با داریوش مؤدبیان، کارگردان نمایش «دهشت و نکبت رایش سوم»

سعی کرده‌ایم به برشت نزدیک شویم

رضا آشفته

ما دکورمان ثابت است و همین لته‌ها فقط برای استقرار مکان‌ها جابه‌جا می‌شوند و نور هم در هر صحنه کم و زیاد می‌شود برای اینکه صدای پاها شنیده شود و ...

❧ درباره ویژگی کارتان بگویید.

متن روایی است و این روایت‌ها از تاریخ گرفته شده‌اند و تقطیع در اجرای هر تابلو صورت گرفته و سرود هم جزء جدایی‌ناپذیر تئاتر برشت است و مهم است که این سرودها با چه لفظ و لحنی خوانده بشود و آیا باید با موسیقی همراه بشود یا نه که موسیقی مدنظر برشت بوده است. این سرودها بنا بر آنچه در متن آمده، باید حماسی باشند؛ اما در واقع طوری ادا می‌شود که به نوعی طنز تلخ تاریخی می‌شود و ما تمام این کوشش‌ها را کرده‌ایم که به خواست برشت نزدیک‌تر بشویم.

❧ شیوه بازی‌ها آیا برشتی شده است؟

ما در جزئیات دنبال چنین شیوه‌ای بوده‌ایم. یک گروه ۹نفره دارند بازی می‌کنند که در این هفت تابلو به تاتارپ این بازی‌ها را بازی می‌کنند تا در پایان سرود پایانی اجرا را می‌خواند که به آن نتیجه‌گیری برسند. ما سعی کرده‌ایم عمیقا و دقیقا به نگاه برشت نزدیک بشویم و می‌دانیم که باید دراین‌باره فیلم‌های اجرای برشت را مثلا از برلین ببینیم و این‌کار را هم کرده‌ایم؛ چون آنها بهتر برشت را می‌شناسند و حالا ما در ایران آن را دراماتورژی می‌کنیم و دراماتورژی به معنای شناخت متن و تماشاگر (زمان و مکان) و شناخت اجرا است که رابطه اجرا با بازیگری درآید. ما بازیگری آنچه را از برشت می‌شناسیم، به کار گرفته‌ایم و در اینجا به تقطیع‌ها بها می‌دهیم و سکون و مکث باید در آن رعایت بشود، با آنکه اگر لحظه‌ای بازی تاتوراالیستی

سعی کرده‌ایم به برشت نزدیک شویم

هم بشویم، سعی می‌کنیم با تقطیع آن را به حالت برشتی برگردانیم. ما در کنار صحنه همه صداها را مثل صدای در خودمان تولید می‌کنیم و همه اینها را از یادداشت‌های برشت گرفته‌ایم که اجرایمان به خواست برشت نزدیک‌تر شود؛ بنابراین فاصله افکتی‌ها را ایجاد می‌کنیم که بشود بهتر حرف‌مان را بزنیم.

❧ همچنان با گروه جوانی دارید کار می‌کنید؟

بله، این بچه‌ها چهار سال است که با من هستند. با آنکه برخی رفته‌اند، هنوز هم عده‌ای با من مانده‌اند و کار می‌کنند. ما هیچ اجباری برای ماندن و رفتن نداریم؛ بلکه اینها جزء گروه تئاتر مردم هستند و با هم داریم کار می‌کنیم. برای مثال اگر کسی در یک کار نقش اول را داشته، امکان دارد در کار بعدی بايستد و بلیت‌فروشی کند یا در کنار صحنه کمک‌مان کند. هدف کارکردن و فهم کار گروهی است.

❧ بچه‌ها کنار می‌آیند یا این قضیه؟

بله؛ چون چیزی اجباری نیست و اگر کسی دعوت بشود و به سراغ گروه‌های دیگر برود و در این راه رشد و بالندگی‌اش را طی کرده باشد، اختیار دارد برود و اگر هم برگشت، باز در کنار ماست. ما هیچ محدودیتی برای ماندن و رفتن بچه‌ها نداریم.

❧ چرا این کارها را در دیگر سالن‌ها به‌ویژه

سالن‌های شناخته‌تر مراکز تهران کار نمی‌کنید؟

ما هم میل داریم؛ اما بستگی دارد که دعوتی صورت بگیرد؛ چه از طرف سالن‌های دولتی چه خصوصی؛ چون برای ما درست نیست که خودم دنبال این قضیه باشم. الان هم دهشت و نکبت رایش سوم راحت‌تر قابل جابه‌جایی است و ما آمادگی دعوت‌شدن به هر سالنی را داریم و حتی می‌توانیم در فضا‌های غیرتئاتری اجرایش کنیم. ما در جایی‌ای کار می‌کنیم که به لحاظ فرهنگی دچار محرومیت است و بهتر است که بیرون از اینجا هم دعوت به کار شویم. این ۴۰ نفر از گروه تئاتر مردم بیشتر اهالی قیطریه هستند و چه بهتر که کارشان را در سالن‌های دیگر هم اجرا کنند.

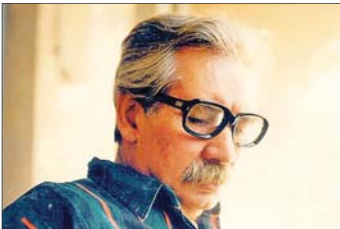
❧ چرا این دعوت از شما که از استادان بنام

تئاتر هستند، انجام نمی‌شود؟

فعلا انگار تصمیمی برای این کارها نگرفته‌اند و زمانی که قرار بود تئاتر خصوصی شود، همه فکر کردند که همه‌چیز در اختیارشان است؛ اما بعد از آن دیدند که می‌گویند شما کار کنید، ما مدیریت و نظارت می‌کنیم و البته من مخالفتی با نظارت ندارم؛ اما تئاتر خصوصی این نیست که الان همه به دنبالش هستند... این‌گونه همه دنبال منافع شخصی و کوتاه‌مدت‌شان هستند و نمی‌شود این‌گونه کار فرهنگی مستقل کرد.

زیر آسمان فیروزهای

معرفی نامزدهای رمان جایزه «احمد محمود»

● شرق: رمان‌های منتخب دومین دوره جایزه «احمد محمود» اعلام شدند. داوران این جایزه، ۱۰ رمان را به‌عنوان نامزدهای اولیه این جایزه در بخش رمان معرفی کردند که عناوین آنها از این قرار است: «آتش زندان» ابراهیم دمشناس، «آلوت» امیر خداوردی، «بالزن‌ها» محمدرضا کاتب، «بند محکومین» کیهان خانبجانی، «تهرانی‌ها» امیرحسین خورشیدفر، «راهنمای مُردن با گیاهان دارویی» عطیه عطارزاده، «سال سی» احمد ابوالفتحی، «سرزمین عجایب» جعفر مدرس‌صادقی، «شهرهای گمشده» آیدا مرادی‌آه‌نی، «فریادار» سمیه مکیان. این کتاب‌ها براساس نظرسنجی از حدود ۵۰۵۰نویسنده، منتقد و روزنامه‌نگار به این مرحله رسیده‌اند؛ این کتاب‌ها، هم از نظر میزان امتیاز مفروض و هم پرآنگدگی آرا بیشترین‌ها را به دست آوردند و در مرحله بعد، از میان این ۱۰ رمان، سه داور نهایی پنج اثر را به‌عنوان نامزدهای نهایی انتخاب خواهند کرد که در هفته پایانی آذر معرفی خواهند شد.
داوری این دوره جایزه «احمد محمود» در بخش رمان را محمد حسینی، کامران سپهران و امیر نصری بر عهده دارند. دبیر این دوره نیز مهدی یزدانی‌خرم است.
هیئت مؤسس این جایزه متشکل از کامران محمدی، محمدحسن شهسورای و مهدی یزدانی‌خرم، برای دوره دوم از داوران دیگری نیز دعوت کرده‌اند.
بر این اساس در بخش رمان داوران نهایی عبارت‌اند از محمد حسینی، کامران سپهران و امیر نصری و در بخش مجموعه‌داستان نیز بهاز علی‌پورگسگری، رضا زنگی‌آبادی و محمد طلعوی، داوری نهایی را بر عهده خواهند داشت. به‌گفته دبیر این جایزه، اسامی نامزدهای ده‌گانه در هرکدام از این شاخه‌ها تا اواسط آذرماه اعلام می‌شود و امید است با همیاری اسپانسرهای خود بتوانند مراسم اختتامیه را در روز چهارم دی برگزار کنند.

آغاز تور کنسرت‌های حسین صفامنش

● گروه هنر: به گفته احسان میرضیایی، مدیر برنامه‌های حسین صفامنش، از خواننده‌های برجسته موسیقی کُردی، تور کنسرت‌های این خواننده ۲۲ آذرماه در نمایشگاه

بین‌المللی تهران سالن میلاد با اجرای قطعاتی جدید از موسیقی کُردی آغاز خواهد شد و در شهرهای قزوین و کرج نیز به اجرای برنامه خواهد پرداخت.

همچنین اجرای برنامه در شهرهای حوزه کرمانشا، سنندج، ایلام، خرم‌آباد و اجرای برنامه خارج از ایران نیز از جمله برنامه‌های آتی اوست. او از جمله چهره‌هایی است که در ایام زلزله استان کرمانشا پابه‌پای زلزله‌زدگان تا آخرین روزهای کمک‌رسانی در مناطق زلزله‌زده حضور داشت.
علاقه‌مندان می‌توانند بلیت این کنسرت را از سایت ایران‌کنسرت تهیه کنند.

حضور سینمای ایران در ۲ جشنواره الف جهانی

● جشنواره فیلم «شب‌های سیاه تالین» در کشور استونی و جشنواره فیلم «گوا» در هند میزبان چند فیلم ایرانی در بخش‌های مختلف هستند.
بیست‌ودومین جشنواره فیلم شب‌های سیاه تالین که یکی از ۱۵ جشنواره رده الف جهانی است (۱۶ نوامبر تا ۲ دسامبر - ۲۵ آبان تا ۱۱ آذر)، در کشور استونی در حال برگزاری است و فیلم «مغزهای کوچک زنگ‌زده»، ساخته هومن سعیدی، در بخش مسابقه اصلی جشنواره حضور دارد.
همچنین طبق اعلام سینه‌ایران، فیلم «کُزال»، ساخته نیما صالح‌یار، در بخش مسابقه فیلم‌های اول، «ایرو» (اینجا)، ساخته سیده‌های محقق، در بخش رقابتی، «شورش با دلیل» و «همه می‌دانند»، اصغر فرهادی و محصول اسپانیا، فرانسه/ایتالیا در بخش پانوراما، «آتش‌پاره‌ها» به کارگردانی جاسمین مظفری و محصول کانادا در بخش فروم و چهار فیلم کوتاه «نقش» از فرنوش صمدی، «تاول» ساخته مرتضی شمس، «شب تولد» از امید شمس و «یک چشم به‌هم‌زدن» کیانا نقشبندی و محصول آلمان در این رویداد به نمایش درخواهند آمد.
همچنین چهاردهمین جشنواره بین‌المللی فیلم هند در کواکه مانند «تالین» در زمره جشنواره‌های الف جهانی است، از ۲۰ تا ۲۸ نوامبر (۲۹ آبان تا پنجم آذر) در کشور هند برگزار می‌شود و در این دوره میزبان ۲۱۲ فیلم از ۶۸ کشور است.
در بخش مسابقه بین‌المللی این رویداد ۱۵ فیلم حضور دارند که فیلم سینمایی «ایرو» (اینجا)، سیده‌های محقق، سینمای ایران را در این بخش نمایندگی می‌کند.
«۳ رخ»، جعفر پناهی در بخش شهر فرنگ، فیلم «جاده قدیم»، منیژه حکمت، در اولین حضور بین‌المللی خود در بخش چشم‌انداز جهان و «مرز»، علی عباسی و محصول سوئد و دانمارک در بخش رقابتی مدال گاندی به نمایش در خواهند آمد.